

גיליון מס' 159 | פרשת תרומה
תשע"ו שנה רביעית

גליון זה יוצא
להצלחת ידידינו החשוב
הר"ר יעקב יוסף בן שושנה
לבריאות איתנה והצלחה
ברוחניות ובגשמיות

דברי שי"ח

ממרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א

דבר העורך

ובשנה השלישית

שהחיינו. וקיימנו. והגענו.

ארשום את הרהורי ליבי. אנוכי מרגיש, כי כל ג' דברי ההודאה מתאימים, על ג' השנים שחלפו. שהחיינו - שזכיתי להקים בעז"ה את הגליון החשוב: וקיימנו - ושלא כדרך הטבע, הגליון התקיים, בלי שום תמיכה קבועה, או עזרה מסודרת, רק אם סייעתא דשמיא: והגענו - שזכינו והיום ב"ה הגליון מופיע בכל שבוע בעשרות מדינות, מאות בתי כנסיות, ואלפי אנשים ששותים מבאר מים חיים, מדברי תורתו של מרן שליט"א. לא מזמן קיבלתי מכתב, אעתיקנו כמעט בלשונו: לכבוד... השבת התארח אצלנו קרובת משפחתי, שאינה שומרת תורה ומצוות (בלשון המעטה) במהלך השבת נתקלה במעשה מופלא ביותר על הרב שליט"א (שלא רצה להטריח את אביו מרן זלה"ה והי' זהיר מאוד בכבודו ופ"א נתן לו את ספרו המוכן, שיתן לבית הדפוס ובגלל זה נתעכב ההדפסה יותר משנה וכו') ועשה עליה רושם אדיר, ומיד קיבלה להתחזק בכיבוד הורים, וב"ה בזכות זה התחזקה בעוד מצוות. (ע"כ)

בשנה החולפת הוספנו את המדור "עלי שיח" בו אנו מביאים חידושים והוראות שאמר מרן שליט"א בימים האחרונים, בעניני הכלל והפרט, ות"ל שרבים נהנים מהמדור, וחברך חברה אית ליה, ודשים ודנים בדבריו הטהורים, דברי חכמה ומוסר היוצאים מפי שר התורה, והעיקר שתמיד נזכה להביא את דברי תורתו, השקפת עולמו ודעותיו של מרן שליט"א ושלא יצא שום מכשול תחת ידינו, כי אין הדברים נכתבים אלא על ידי קטן שבתלמידים.

וב"ה איש בשורה אנו היום, שהחל מהחודש הקרוב, בכל שבת שמברכים בה את החודש, אנו מקדישים את העלון השבועי, ל"גליון נושא", כדי לרכז דברי תורתו והלכות ופסקים של מרן שליט"א, בנושא אחד. החודש, אנו מתחילים בנושא של שנה מעוברת, בו נלקט מספריו וספרי תלמידיו, כתבי תלמידים של מרן שליט"א בענינים הנוגעים לעיבור השנה, קידוש החודש וכדומה. כמובן, אין זה אלא טיפה מן הים לטעימה בעלמא. באופן זה, שמלקטים ומייחדים שבוע לנושא מסוים קל יותר להקיף קצת את הנושא, ועי"ז תרבה הדעת ותיכון השמועה.

ידוע, כי כל דבר שקורה בעולמנו, הלא הוא מרומז בתוה"ק, בכל דור ודור עד דורנו אנו. נדמה, כי לא בכדי הזדמן מן השמים לייסד את העלון בשבוע שקורים בו פרשת ויקחו לי תרומה, להזכיר, כי אפילו בית המקדש, מקום השכינה, מקום בו יוצאה הוראה לכל ישראל, נבנה מהכספים הקטנים של עם ישראל, גם גליון זה, זקוק לנדיבות הלב של עם ישראל, איש איש כפי אשר ידבנו לבו, שיועיל לסייע, ניתן גם להקדיש את הגליון לעילוי נשמת או לרפואה של יקיריכם.

ויהי רצון שכשם שזכינו להגיע עד הלום, נזכה להוסיף ולהרבות עוד פעמים רבים לתורה ולתעודה, ונזכה באריכות ימיו ושנותיו של מרן שליט"א בטוב ובנעימים, ובביאת גואל ולירושלים עירך ברחמים תשוב.

בברכת שבת שלום
צחק שלום שלום (ב"ב)

הנושאים הבאים

פרשת ויקהל - דיני ר"ח וחודש העיבור
פרשת תזריע - עניני יולדת
פרשת קדושים - עבודת המידות
נשמח לקבל ממי שיש תחת ידו
חידושים בענינים אלו מרבינו שליט"א

פשט על הפרשה

"ועשית שנים כרובים וגו'" (כה, יח)

נשאלתי למה התורה כתבה ועשית וגו' ועשה כרוב וגו' ואח"כ כתיב מן הכפורת תעשו ל' רבים. וי"ל עפ"ד הרמב"ן בשם מדרש יבואו כולן ויתעסקו בארון כו' יתנדבו זהב או יעזור לבצלאל עזר מעט, והנה בצלאל עשה את הארון כמפורש בפ' ויקהל ויעש בצלאל את הארון וגו' אבל להוציא הכרובים משני קצות הכפורת צריך ב' בנ"א אחד שמחזיק את הכפורת וא' שימשוך מקצותם (אחר שהתיכוהו קצת) ולכן כתיב כאן תעשו.

(טעמא דקרא)

עלי שי"ח

טחינת החיטים

בשבוע שעבר יצא מרן שליט"א מביתו לטחון גרגירי חיטה עבור מצות - יד בשביל חג הפסח הבעל"ט. בכל שנה בערך בזמן זה (אמצע חודש שבט), טורח במיוחד לטחון ולעסוק בגופו בעבודה זו. ורגיל לצטט את דברי המשנ"ב (סי' ת"ס ס"ק ז') "ויתריח עצמו במצת מצוה עד שיתחמם וזיע, וזה תיקון גדול לעון החמור. אריז"ף". ואכן מרן שליט"א מקיים את זה כפשוטו וטורח בעצמו לבוא ולטחון, ואומר בהתחלה לשם מצת מצוה. ומתאמץ לסובב גלגל הריחים. וטוחן ביגיעה רבה עד שפלאי זיעה ניגרים ממצחו, ואז כשהוא שרוי בשמחה של מצוה, אומר לבעל הריחים שהוא מברכו שיזכה לאכול המצות בלייל הסדר עם קרבן פסח בירושלים הבנויה. אותו יום בו יצא מרן, היה עמוס במיוחד, כי היה עסוק בסדרי הלימוד בסוגיות הקשות של מסכתא בכורות עם כל זה, כשאמרו לו שניתן כבר לטחון. לא השתהה לרגע ומיד יצא "זריזים מקדימים למצוות". [יש להוסיף, שעצם מה שנוהג לטחון בעצמו, כך נהג רבו מרן החזו"א, כדי שיהיה הכל לשמה ולא על ידי מכוונה]

מוות עריסה

בשבועות האחרונים נפטרו כמה וכמה תינוקות מאחינו בני ישראל, בלי שום מחלה מוקדמת וכדו', רק "מיתת נשיקה" על מיטתם, הדבר היכה והביא להלם רב אצל הרבה אנשים, וכמה מהם שיש להם בביתם לצורך הפרנסה 'תינוקה' ששומרים על תינוקות, שלחו לשאול את רבינו על מה ולמה באה מכה זו, ואיך ניתן להתחזק שלא יהיה עוד אסונות רח"ל, רבינו חזר והדגיש כי אנו לא יודעים על מה עשה ה' כזה מקרה, ואנו אין כוחנו אלא בפה, ולהתפלל לפני ה' שלא ישמע עוד שוד ושבר בגבולינו, ובגמ' שבת ל"ב א' מבואר שקודם שאדם חולה, תפילתו מתקבלת יותר מאשר אחרי שכבר ניהיה חולה שאז צריך יותר זכויות. וראוי להוסיף את לשונו הזהב של רבינו במכתב תנחומין מיוחד שכתב להורים שכולים בפטירת בנם הצעיר: ...בצער רב שמענו על המקרה שקרה לכם. אין אנו יודעים חשבונות שמים, ובודאי זה ה' השבון על הנשמה מגלגולים שעברו... והי'ת ישלח ישועה לעמו ישראל ובלע המוות לנצח אמן.

הגה"צ רבי יעקב שניידמן זצ"ל

בימים האחרונים הל' יום היא"צ של הרה"ג רבי יעקב שניידמן זצ"ל, הוא הגבר מקים ומייסד בעשר אצבעותיו את הישיבה הוותיקה לצעירים מצוינים 'תפארת ציון' בבני ברק, בה למד רבינו שליט"א בתור נער צעיר. הישיבה, שהוקמה תחילה עם מנין תלמידים בבית הכנסת הגדול (הישן) בבני ברק, התפתחה חיש מהר ונצרך היה להקים מבנה קבע להישיבה, הג"ר רבי יעקב זצ"ל עמל בכל כוחו להשיג מגרש, ואכן עלתה בידו וקנה מגרש ברחוב ירושלים. על אותה תקופה שמענו זכרונות מביתו הרבנית הווינגסברג תחיל' שזוכרת היטיב את רבינו בבחרותו שלמד בישיבה 'אבא זצ"ל היה מסור בכל ליבו לישיבה, בבית לא היה כסף ללחם (על חלב לא חלמו בכלל), תקופות שלימות שלא היה כסף לשלם לעובדי הישיבה המסורים, הם עבדו ממש בהתנדבות והתפרנסו ממילות התודה של אבא. כשהגיע מעט כסף הוא מיד קנה עם זה עבור הישיבה עוד ארון, עוד ספסל, וכשהיה סכום גדול יותר, כבר יכלו להזמין פועלים ולעשות יציקה בעוד קומה, עוד מדרגות... בכל יציקה חדשה, היה אבא מוציא בקבוק י"ש משובח ושותה לחיים, בשמחה עצומה. אבל היו חיי תורה שוקקים, הבחורים לא העתיקו את העיניים מן הספר'... (אולי במועד אחר נוסף עוד מדבריה שיש בהם מוסר השכל גדול). במהלך לימודו בישיבה שמע רבינו שיעורים מהגאון רבי יעקב זצ"ל ומיני אז החשיבו מאוד וראה בו אחד מרבותיו, במשך השנים אף נעשה איתו למחותן (בנישואי בנו הג"ר שלמה שליט"א עם נכדת רבי יעקב), רבינו מוסר כי הגה"צ רבי יעקב היה שואל לא אחת את מרן החזו"א איש זצוק"ף בהנהגת הישיבה, ועל פיו נעשה הכל. במשך השנים בכל פעם שנפגש רבינו עם להבחל"ח רבי יעקב, היה רבינו דורש בשלומו ומכבד אותו מאוד. עד היום מזכירו רבינו לא אחת, בהערצה רבה וביראת הרוממות. זכה רבי יעקב זצ"ל להעמיד תלמידים הרבה, וצדקתו עומדת לעד עם כל שאר זכויותיו הרבות.

השקיעות בתורה ובהלכה

כבר הזכרנו כמה פעמים על רבינו כי בכל דבר ובכל ענין הוא מביט דרך "משקפים של תורה" בעיני הלכה ודעת תורה, נביא כאן מעשה מאלף ששמענו מהשבוע האחרון, לפני כמה ימים נכנס אל רבינו יהודי לבקש ברכה ומספר שהוא עומד כרגע לפני התחלת בניה של ארבעה מגדלים בני עשרות קומות כל אחד ומבקש את ברכת הדרך מרבינו שליט"א רבינו מביט לעברו ואומר: "היה לסופר הרבה עבודה" אותו יהודי לרגע לא הבין את הכוונה אבל מיד הוסיף רבינו ובירכו בברכה והצלחה ואמר לו שמיד חשב על כמות הפתחים שבמגדלים אלו שיהיו חייבים במזוזות ומימלא יצטרכו להזמין אצל הסופר סת"ם מאות מזוזות ויהיה לו הרבה עבודה, והדברים נוראים למתבונן בשקיעותו הרבה של רבינו שליט"א שבכל שאלה שנשאל רואה תמיד את התורה וההלכה לפניו עוד לפני שמברך.

סיפר עורך הספר 'גור אריה' לרבינו המהר"ל עה"ת, דהנה כ' בגו"א בפ' ויחי עה"פ "וקברתני בקבורתם", בשם מדרש, שכל המתים לעת"ל בתחיית המתים יעברו דרך מערת המכפלה, [וז"ל"ו "מפני שכל המתים עתידים לעמוד מתוך המערה שכן דרשו רז"ל במדרש"]. והעורך הנ"ל חיפש, ולא מצא מקור לדברי המהר"ל הללו. והנה לאחר זמן מה הזדמן לו להיות בעיר בני ברק, ולפתע הוא רואה את רבינו שליט"א יוצא מביהמ"ד לדרמן לכיוון ביתו. כמובן שהוא מיד ניגש אליו ושאלו האם רבינו יודע מקור לדברי המהר"ל, רבינו השיבו שאינו זוכר. רבינו פסע פסיעה אחת ואמר, בבבלי זה לא, עוד פסיעה: זה גם לא בירושלמי.. פסע עוד לכיוון ביתו ואמר: אף לא במדרשים... כשהגיע לפתח ביתו אמר רבינו שליט"א, יש לזה משמעות בתיקוני זוהר!... [היו שביארו דמה שלא אמר זאת מיד, משום שזה רק משמעות ודוק] בינו נא זאת! (מעשה זה סיפר הג"ר נפתלי קופשיץ שליט"א בשיעורו השבועי בהלכה בישיבת ביהמ"ד עליון, בשם הג"ר חיים מרדכי אונבד שליט"א ר"י עמרת שלמה, ששמעו מהעורך)

דברי חיזוק בלימוד התורה של רבינו שליט"א

גם אני הייתי בערב פסח דהאי שתא בבני ברק בביהכ"נ לדרמן, וכאשר שמעתי את קולו של רבינו אומר הדרן הלך מסכתא נדה ודעתן עלך הדרן עלך כל הש"ס ודעתן עלך זלגו עיני דמעות של התרגשות, וכל כך למה אביע מעט מהרהורי ליבי. השמחה והנהרה שהיו שפוכים על פני רבינו לאחר הסיום העידו כמאה עדים על ההשקעה האדירה ועל השמחה שהחינו והגיענו לזמן הזה.

בעיני נדמה רבינו בשעה זו לקברניט של ספינה עמוסת נוסעים שהיתה צריכה לצלוח את הים הגדול המלא סופות וסערות וכאשר המסע מסתיים בהצלחה זה שמחה גדולה, הרמת העוגן להפלגה היתה בשנה שעברה בערב פסח מיד אחרי סיום הש"ס עת הכריז רבינו בקולו מאימתי קורין שמע בערבית כאן ניתן האות לכריתת ברית חדשה ישנה עם התורה הקדושה, שיעבוד מוחלט עד כלות הכוחות עד כדי פיקו"נ לעמוד בהתחייבות החדשות של הלימוד היומי בבבלי בירושלמי במדרש ברמב"ם בשו"ע במשנ"ב וכו', השנה שחלפה היתה שנה קשה עם הפרעות משלה עם חולי ומכאוב וכדו' ולמרות הכל לא ניתן היה להרפות ולו ליום אחד כי היום שאחריו כבר יש לו חיובים משלו וכך מצא רבינו את עצמו בסיום המסע והנצחון בידו.

כמדומני שיש כאן נקודה נוספת הרי החיובים נקבעו ע"י רבינו כבר שנים רבות עשרות בשנים כאשר הוא עוד היה צעיר וכוחו במתניו כעת העול של כל הדור עליו הכוחות כבר לא אותם כוחות הבריאות וכדו' אבל הלימוד נשאר כשהיה זה כוח רוחני לא טבעי זה כבר מתנה שהקב"ה נותן אם אתה עושה מצידי הכל הרי וקווי ה' יחליפו כוח.

רבתי זה הסוד משימה שלקחת על עצמך משמעותה היא עד פיקו"נ, זכורני כי כאשר רבינו שליט"א קבע חברותא התנאי היה שלומדים כל יום אין הבדל איזה יום קשה קל חג או מועד עד פיקו"נ, וכאשר החברותא לא בא יום אחד מיד רבינו ביטל את החברותא כי כך לא לומדים, זה הסוד.

זה משלים את התיאור של הנהגת רבינו מיד אחרי שקם מהשבעה על הבת הרבנית לבית שטינמן ע"ה, רבינו התישב ליד הגמרא לשלם את החובות ולא עזב אותה נדמה היה רבינו באותה השעה לאדם שכבר זמן רב הוא הולך במדבר ללא טיפת מים כאשר הוא מגיע למעיין הוא לוגם ולוגם בלא הפסקה. כך היה נדמה רבינו בשעה זו כאדם שחיברו אותו למכונת הנשמה והוא מתחיל לנשום, וכך ללא הפסקה באותם ימים כל הסדרים בטלו לא היה שום דבר רק לגמור את החובות, זה הנהגה של אדם גדול, זה סוד ההצלחה.

אני זוכר בצעירותי הייתי באחד המעמדות בבני ברק לפני שלושים שנה, מרן הרב שך זצ"ל עמד ברחובה של עיר ורבינו יושב לצידו ואמר יושב כאן יהודי שיודע את כל התורה כולה והוא אומר שאין כאן שום שאלה של הלכה, ההודעה הזו יצרה אצלי סקרנות עצומה להבין מה הסוד איך יהודי זוכה לדבר כזה. [לאמייתם של דברים יש לזה עוד כמה נתונים שקיימים אצל רבינו שליט"א בצורה נדירה, התמדה עצומה, יראת שמים, טהרה, שמירת עינים, דקדוק הלכה, התרחקות מאכילה של תענוג ועוד ועוד] אבל ודאי שאחד מהסודות טמון בכך, עקביות!!!, זה מחייב הערכה נכונה של הכוחות אבל אחרי שהערכת את עצמך מסוגל לעמוד במשימה מסוימת קבעת לך חיוב זהו, מכאן ואילך לעמוד על כך בכל הכוח עד פיקו"נ, זה לא משנה אם זה יהיה החלטה לכתוב כל סוגיא או לחזור על כל ענין או להכין חברה או לחזור על מסכת או ללמוד כך וכך דפים, אבל מה שהחלטת לעמוד עליו עד הסוף, מקובל בשם הגאון מוילנא כי העקשן יצליח, זה הסוד וזה נכון בכל דבר בעבודת ד', החלטת לקום בשעה מסוימת תחשוב טוב אבל כיון שהחלטת זהו אתה עומד בזה עד הסוף וכך בטוח תצליח.

לא דורשים מאף אחד לנהוג בדיוק באופן מסויים, לכל אדם יש אופי משלו וטבע משלו וכו', אבל כל אדם באופן שלו צריך להיות עקבי עד הסוף, זה מתכון בטוח להצלחה לזה נדרש שני תנאים א' להכיר את כוחות עצמך לדעת למה אתה מסוגל לעמוד בכל מצב ואח"כ כאשר כבר החלטת לעמוד בזה בכל הכח ללא הרף בעקשנות בדביקות.

והשירה הזו שמתנגנת והולכת משנה לשנה וקולה הולך מסוף העולם ועד סופו פונה היא בקריאה לכל אדם זו הדרך לכו בה, כל המשתתפים יודעים כבר כי בשנה הבאה א"ה נזכה עוד פעם להיות במעמד הנפלא הזה והערובה לכך כי כבר למדנו מרבינו כי יש כאן התחייבות ללא ויתור נחישות עצומה דביקות במטרה ללא הרף.

זאת ועוד, כאשר שמעתי את הקול המתרוגן של רבינו בפתחת הלימוד החדש מאימתי קורין את שמע בערבית ניגן באזני שירת אהבה לתורה הקדושה התרפקות אין סופית לתורה הקדושה ולבורא עולם, באחת הרגשתי איך כל מאויי העולם מתגמדים וקיבלתי חשק מיד לקחת גמרא ולשבת ללמוד ללא שום הפסקה.

אח יקר כן ממך דורש אבא שבשמים כי תבוא לשם עם ש"ס בידיים זה לא מופקע זה בר השגה.

(ייש"כ להרה"ג שליט"א על כתיבת הדברים)

משנכנס אדר מרבנים בשמחה

אמר רבינו שליט"א שמסתבר כי מרבנים בשמחה מיום ב' של ר"ח, כי יום א' של ר"ח אינו חודש אדר עדיין.

ש. "משנכנס אדר מרבנים בשמחה", במה מבטאים את ההלכה (מלבד עצת חז"ל שהוא זמן מסוגל לדון עם העכו"ם).

ת. אם יש לו סיום או שמחה, יראה שיעשנה בחודש אדר. ואם אין לו שמחה - ישתה קצת יין בכניסת החודש. אבא זצ"ל נהג כל ראש חודש לשתות מעט יין ובר"ח אדר הוסיף קצת יותר מכל ר"ח.

ש. בשנה מעוברת, מהו להרבות בשמחה באדר א'?

ת. במשנה (מגילה ו', ב') אין בין אדר ראשון לאדר שני וכו', הא לענין מרבנים בשמחה שוים. והנה נחלקו הפוסקים (עיין או"ח סי' תרצ"ז) לענין אם להרבות שמחה ב"ד אדר א', ולאילו הסוברים שגם ב"ד אדר א' יש שמחה, ומשום שנחשב שבו נעשה הנס, וכהדיוק מהמשנה הנ"ל, הוא הדין לענין משנכנס אדר א' שמרבנים בשמחה, ולאילו הסוברים שאין מצוה ב"ד אדר א' אין מצוה גם משנכנס אדר, וכיון שהרמ"א פסק שמצוה להרבות ב"ד אדר א', אם כן לכתחילה יש משנכנס אדר כו' גם באדר א'. (וראייתי שהביאו מתשובות "שאלת יעבץ" ר"תשובה מאהבה" שרק באדר ב' יש משנכנס כו', מכח לשון רש"י במסכת תענית כ"ט, א' ד"ה משנכנס, ורבינו אמר שאין זה מוכרח).

ש. למה לא הובא דין מרבנים בשמחה ברמב"ם ובשולחן ערוך, וכבר עמד על כך ה"חתם סופר".

ת. יתכן שסוברים שאין זה דין אלא עצה גרידא, ושאינו מהדין של משנכנס אב כו' ששם יש פרטי דיני איסור, משא"כ כאן שאין שום דינים למעשה.

ש. אם כן יורדת ההוכחה מהמשנה במגילה הנ"ל שלא נזכר בה מענין שמחה באדר א' ובאדר ב', כי המשנה מיירי לענין דינים למעשה?

ת. אבל יש ראייה ממה שיש דין שמחה ב"ד אדר א', וממילא יש דין שמחה שמרבנים משום זה בכל החודש.

(דרך שיחה)

לכבוד סיום שנה ג' שלחנו לרבינו מכתב וזכינו שהשיב עליהם בכתב יד קדשו

בס"ד
כב' מו"ר שר התורה שליט"א

יום ב' כ"ט שבט ער"ח אדר א' תשע"ו

בחסידי הי"ת, השבוע אנו זוכים למלאות של ג' שנים להוצאת הגליון השבועי "דברי שיח" ובהורמנא דמו"ר, אבקש להטריחו במספר שאלות הנוגעות אלינו.

- א. נתבקשתי כמה פעמים על ידי מחברי ספרים, לפרסם שיצא לאור הספר וכו' וניתן להשיגו במקום פלוני, האם יש בזה משום חשש של איסור קריאת "שטרי הדיוטות" בשבת.
ת. לא. א
- ב. מי שתורם להדפסת הגליון, האם אני יכול לפרסם שמו אפילו בלי רשותו, כדי להוקיר לו טובה, או שאסור משום "מברך רעהו בקול גדול" וגו'.
ת. יכול (כמ"ש הרמ"א יו"ד רמ"ט י"ג). יטו (כ"ה נד"א י"ג י"ג)
- ג. ב"ה אני זוכה והגליון השבועי מופץ במאות בתי כנסיות בכל רחבי הארץ. העירוני, שפעמים רבות אחרי שבת, הדברי תורה מושלכים בבזיון על ידי המנקה הגוי או מחוסר ידיעה של הזורק וכו', ולכן יעצו לי להפסיק להדפיס, (ולשלוח רק במחשב) האם יש צדק בזה, או שאין זה שייך אלי מה שנעשה בדברי תורה אח"כ.
ת. פחמע"ד. יטו (פוק חזי מאי עמא דבר)
- ד. וכעין הנ"ל היה לי ספק נוסף: יש כמה בתי כנסיות שאני יודע שהאנשים נכשלים וקוראים בדברי תורה בזמן קה"ת ותפילה, האם להימנע מלשלוח, או דלמא, כיון שאני מתכוין לטובה אין זה שייך אלי מה שהאנשים נוהגים שלא כדן.
ת. לא למנוע. יטו
- ה. פלוני נדר שיתרום כסף להדפסת ספר חידו"ת והוא מבקש לתת לי, האם אני יכול להשתמש להדפסת העלון. בכסף זה.
ת. תשאל לו. יטו
- ו. האם יש לחוש מצד "לפני עוור" כשנותנים למי שאינו שומר תו"מ, לקרוא דברי תורה, כי אותם אנשים לא מברכים ברכת התורה.
ת. לא. א

תודה מרובה למרן שליט"א, בברכת ימים על ימי מלך תוסוף ועוד ינובון בשיבה שנים רבות

הערות הקוראים

לכבוד מערכת 'דברי שיח' בראשית ברצוני להודות לכם מאוד מאוד על הגליון הנפלא שבזכותכם אנחנו זוכים לקבל ולהנות מאורו של רבינו מרן שר התורה שליט"א.

בענין השאלה השניה שפורסמה בשבוע שעבר, ראה אבידה עם סימן ברחוב בב"ב, במקום שיש שם עירוב טוב, אם מה שמהדר על עצמו שלא מטלטל דוחה איסור תורה של "לא תוכל להתעלם"? וענה על זה מרן - תשובה: המ"ב ב"ביאור הלכה" (סוף סי' רס"ו) דן אם להתיר איסור מוקצה בשביל השבת אבידה, וגם כאן זה ספק ואי אפשר לחייבו. והוסיף מרן שליט"א, שאלו פעם את החזו"א יש חולה שצריך לאכול, ויש ברירה או יבשלו לו או שיטלטלו בשבילו, וענה: זה אותו דבר עכ"ד.
לכאורה אין הנידון דומה לראיה כלל, דהתם הרי ע"כ מיירי באיסור טילטול מדאורייתא, דאי לאו הכי אמרינן הקל הקל תחילה, והכא אפי' איסור דרבנן שמה אינו וכמו שהדגשתם בשאלה "במקום שיש שם עירוב טוב, אם מה שמהדר על עצמו וכו'".
ובעיקר תשובת רבינו מרן שר התורה שליט"א נמי יש להעיר, דהתם באיסור מוקצה הוי ודאי איסור דרבנן ומסתפק המ"ב האם העמידו דבריהם במקום לא תוכל להתעלם של תורה, אך כאן לכאורה אינו ודאי דרבנן אלא חומרא בעלמא וכמו שהדגשתם בשאלה "במקום שיש שם עירוב טוב, אם מה שמהדר על עצמו וכו'" ושמה כונת רבינו להוכיח מהתם דאף במקום שאין עירוב כלל נמי אינו ודאי אסור כספק הביאור הלכה הנ"ל אך אין הלשון משמע כן וצ"ע וה' יאיר עיני.
בברכה שנזכה שיאריך ימים על ממלכתו מתוך בריאות ושנזכה שינהיגנו עד ביאת גואל צדק.
מ. זיידמן

הערת המערכת:

הסיבה שיכול להחמיר ולא להרים אבידה, כי מצינו בבאור ההלכה שאפילו איסור מוקצה שהוא דרבנן לא התירו בשביל השבת אבידה, ואם כן זה המחמיר בהלכות עירוב שזה דאורייתא, ודאי יש מקום לחומרא שלו ואינו חייב להרים האבידה.

ולגבי המעשה עם החזו"א כפי הנראה מדברי רבינו המצ"ב (הנהגות החזו"א שרשם לעצמו ונדפסו חלקם בספר אגרות וכתבים) המעשה עם החזו"א איירי במקום שיש עירוב אלא שמרן החזו"א כידוע לא סמך על העירוב מפני כו"כ טעמים וכמו שמבאר רבינו וע"כ הוי חשש דאורייתא וברור.

וז"ל: "אין לטלטל אף במקום שמתקנים עירובין כי מצוי מכשולים (רמ"ג, כי מצוי שנקרע הצו"ה ועוד כמה חששות עי' בחזו"א או"ח סי' פ"ח סק"ה שמחמיר בענין הקרפיפות ובסי' ע"א סק"י מחמיר בנתעקם החבל קצת ובחזו"א יו"ד סי' קע"ב סק"א מחמיר באין הקנים חלקים ע"ש וגם יש חשש בענין המחללי שבת שאוסרין עירוב ועוד כמה חששות ועי' במעש"ר סי' קמ"א ועי' באמונה ובטחון פ"ד סי' י"ח, ושאלו עבור חולה אם מותר לשהות על האש או להוציא רבים העידו שאמר ששניהן שוין)".

לקבלת הגליון ניתן לשלוח בקשה במייל: 0573145900@okmail.co.il או בפקס: 077-2092005

נשמח לקבל הערות והארות וכן עובדות ושו"ת מרבינו

להנצחות ולתרומות: 053-3145900 כתובת: ר' יהודה הנשיא 52 בני-ברק